

Regjeringens tiltredelseserklæring

Taler
Jens Stoltenberg

Dato
22 mars 2000

Sted
Stortinget

1 President,

Etter at Regjeringen Bondevik valgte å gå av har Arbeiderpartiet som den største gruppe i Stortinget påtatt seg regjeringsansvaret.

5

Budsjettavtalen med sentrumspartiene gir et godt utgangspunkt for samarbeid om den økonomiske politikken og fordelingspolitikken. Det er bred samling om hovedlinjene i utenriks- og sikkerhetspolitikken.

10 Regjeringen baserer sin politikk på Arbeiderpartiets program og inviterer til bredt samarbeid med partiene i Stortinget. Vi vil fremme våre saker med sikte på å oppnå flertall med partier som vil bidra til gode og samlende løsninger for landet.

15 President,

Norge er mulighetenes samfunn.

20 Vi har en befolkning med erfaring og kunnskap. Vi har rike naturressurser. Vi har et utviklet velferdssamfunn, en mangfoldig kulturtradisjon og vi lever i et fredelig hjørne av verden.

Dette forplikter oss og det inspirerer oss til innsats.

25 Til innsats for å møte:

En global kunnskapsøkonomi.

En utvikling som er bærekraftig for vårt felles miljø.

En verden der så mange utfordringer er felles.

Ny kunnskap, rent miljø, rettferdig fordeling og bedre internasjonal styring.

35

Det er utfordringen for en hel verden.

Det er utfordringen for Norge.

40 Mulighetenes samfunn er ikke gitt oss.

Det er utviklet gjennom et århundre med visjonære reformer, hardt arbeid og politisk mot.

45 Drivkraften for de som bygget det norske velferdssamfunnet var at de så mulighetene for arbeid til alle og solidaritet i vårt eget land og i verden.

Denne drivkraften tar vi med oss inn i en ny tid.

50 Gjennom det forrige århundre var den store politiske utfordringen å løfte flertallet til rettigheter som bare kom et mindretall til gode.

Norge har lykket med dette. Det store flertall i vårt land har arbeid, trygghet og velferd.

55

Vår felles oppgave er nå å løfte mindretallet.

Uansett alder, kjønn, tro eller etnisk bakgrunn: Alle har rettigheter. Alle har plikter. Alle kan bidra.

60

Hver og en av oss skal ha mulighet - og plikt - til å ta vare på seg og sine, og skal vite at den dagen man ikke er i stand til det, vil fellesskapet stille opp.

Vi skal ha rom for å utfolde oss, skape og fornye.

65

Vi skal ha gode velferdsordninger som gir trygghet.

Trygge mennesker er skapende mennesker.

70

Trygge mennesker tar lettere risiko. Det trenger Norge.

Vi vil forandre for å fornye og forbedre.

75 President,

Skal vi lykkes må landet ha en god økonomi.

God økonomi er ikke ensbetydende med store overskudd.

80

God økonomi er å sikre arbeid til alle og rettferdig fordeling.

God økonomi er å ta i bruk ressurser i hele landet. Kunnskap er den viktigste av dem.

85

God økonomi er å sikre at våre bedrifter kan hevde seg minst like godt som konkurrentene.

90

God økonomi er å ha et nært samarbeid mellom partene i arbeidslivet slik at vi kan ha både lav ledighet og lav inflasjon.

Menneskers arbeid, kunnskap og skaperevne er Norges virkelige nasjonalformue.

95 Alle skal ha mulighet til arbeid.

Det skal lønne seg å arbeide.

Det skal være lystbetont å arbeide.

100

Vårt mål er å få de som i dag er arbeidsløse i jobb.

Samtidig må Norge møte en ny utfordring: voksende mangel på arbeidskraft.

105

Allerede i dag er det for få mennesker i pleie- og omsorgsyrkene. Det er stor etterspørsel etter folk med teknologikunnskaper. Vi vil trenge enda flere mennesker i disse viktige jobbene.

110 Vi må mobilisere ny arbeidskraft i alle grupper av befolkningen, også blant innvandrere.

Derfor må vi ha et arbeidsmarked som tiltrekker de som kan arbeide.

115 Derfor må vi ha et arbeidsmarked der færre uføretrygdes og sykemeldes og der det gjøres plass for de funksjonshemmede.

Derfor må vi ha barnehager og velferdsordninger som gjør det mulig å kombinere arbeid og familie.

120

I den økonomiske politikken møter vi store utfordringer.

Folketrygdens utgifter vokser klart sterkere enn veksten i norsk økonomi. Dette vil bli forsterket når antallet alderspensjonister øker kraftig om noen år. Vi står
125 overfor en vekst i offentlige utgifter også på andre viktige områder. Dette vil kreve sterk vilje til å prioritere.

Kommunenes inntekter skal økes.

130 Men penger til viktige formål kan ikke bare komme gjennom økte offentlige bevilgninger.

Vi vil stille krav til riktig organisering og riktig bruk av penger. Vi må tenke nytt, og se om vi kan bruke ressursene våre på en bedre måte, særlig for å åpne for
135 satsing på områder som trenger nye løft:

Gjennomføring av eldreplanen. Satsing på utdanning og forskning. Satsing på helse. Satsing på internasjonal solidaritet.

140 President,

Regjeringen vil føre en framtidsrettet næringspolitikk og knytte den nærmere til IT- og forskningspolitikken.

145 Framtidas bedrifter kan være der vi minst venter dem. Men kompetanse vil med sikkerhet stå i sentrum. Kunnskap og ideer vil være vår viktigste kapital.

Derfor er utdanning så viktig og forskning så avgjørende.

150

Derfor må vi gjennomføre en etter- og videreutdanningsreform.

Regjeringen vil foreslå å innføre en rett for voksne som ønsker å ta videregående opplæring, og som ikke har fullført en slik opplæring tidligere.

155

Norge skal ligge i forkant i bruken av elektronisk handel. E-handel bidrar til lavere priser på varer og tjenester i både privat og offentlig sektor.

Vi vil at ny teknologi skal komme alle innbyggere til gode. Bedrifter og befolkning i alle deler av landet må få tilgang til bredbånd og de nye kommunikasjonskanalene.

160

Her ligger nye, spennende muligheter i distriktspolitikken. Offentlige og private krefter må mobiliseres.

165

By og distrikt er gjensidig avhengige av hverandre.

Regjeringen vil føre en aktiv distriktspolitikk. Vi vil dempe presset på byene og bedre ungdoms mulighet til å skaffe seg egen bolig.

170

Vi vil utvikle de enkelte regioners muligheter til hele landets beste.

Et moderne landbruk som leverer rimelige matvarer med høy kvalitet og som preger det norske kulturlandskapet.

175

En moderne fiskerinæring som forvalter havets ressurser og der vi er pionérer innen havbruk og oppdrett.

En kreativ og nyskapende tjenestesektor.

180

Økt bearbeiding av metaller, skogen og energiresursene våre.

Vi vil satse aktivt på utviklingen av bioteknologi. Norge skal ikke stille seg utenfor den nye teknologiske revolusjonen.

185

Regjeringen vil vurdere EU's patentdirektiv på denne bakgrunn.

Regjeringen vil arbeide for reformer i skattepolitikken.

190

Det vi betaler i skatt finansierer det vi tar ut i velferd og fellesgoder. Derfor trenger fellesskapet et solid inntektsgrunnlag.

Målet er: lave satser, bredere skattegrunnlag. Enklere regler, færre smutthull.

195

Skatteendringer skal bidra til rettferdig fordeling, nyskaping og til at flere velger å jobbe.

Regjeringen vil fremme forslag om å modernisere momssystemet slik at varer og tjenester i prinsippet behandles likt. Dette er det bred politisk enighet om.

200

President,

Norge skal være et foregangsland i miljøpolitikken.

205

Regjeringen vil følge opp den brede enigheten om hovedlinjene i miljø- og energipolitikken og vil i tråd med dette satse på fornybare energikilder og energisparing.

210

I år med normal nedbør må energinasjonen Norge nå kjøpe elektrisk kraft fra andre land, og importbehovet øker.

Vår import fører til økte utslipp i våre naboland.

215

I det norske miljøregnskapet er importert kraft uten miljøkostnader. For verdens miljø er det annerledes.

Regjeringen vil videreføre arbeidet med å åpne for at Norge i framtiden kan dekke noe av sitt kraftbehov ved å produsere strøm av norsk gass.

220

Bruk av naturgass i Norge skal skje innenfor rammen av våre internasjonale miljøforpliktelser. Norge skal anvende best tilgjengelig teknologi og hele tiden bidra til å utvikle enda mer miljøvennlige løsninger.

Regjeringen vil ta initiativ til et felles program mellom myndigheter og bedrifter for å utvikle framtidens renseteknologi for klimagassen CO2.

230 Kyoto-avtalen er et gjennombrudd for en ny generasjon miljøavtaler der land går sammen om å få ned utslippene. Norge vil være pådriver for en videreutvikling av dette avtaleverket.

235 Vi går inn for deltakelse i Verdensbankens karbonfond som skal bidra til å finansiere utslippsreduksjoner og lage et globalt system for handel med utslippskvoter.

Kvotehandel og felles gjennomføring vil få utslippene raskere ned, og vil bidra til overføring av teknologi og kapital fra rike til fattige land.

240 President,

For å sikre velferden må offentlig sektor styrkes. Derfor må den fornyes.

245 Offentlig sektor skal tjene alle. Men den kan ikke gjøre alt.

Regjeringen vil fornye og styrke offentlig sektor i nær dialog med brukerne, lokale folkevalgte og i samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner.

250 Vi inviterer til bred diskusjon om de løsninger som gir oss best produksjon og rettferdig fordeling av velferdsgoder.

Det offentlige leverer hoveddelen av velferdstjenestene. Private og frivillige organisasjoner har også en rolle å spille.

255 Står vi fast på gamle løsninger som ikke virker, da svekker vi tilliten til fellesskapsløsningene. Da svekker vi velferden og øker ulikhetene. Det taper vi alle på.

260 Folk ønsker valgfrihet. Og folk forventer seg mye av offentlige tjenester.

Det offentlig sektor gjør, må den gjøre så godt at folk både velger, og stoler på de offentlige løsningene.

265 Gode løsninger: en kvalitetsskole for alle. Et helsevesen med kapasitet som er der når vi trenger det.

Fornyelse krever nytenkning.

270 Regjeringen går nå i gang med å vurdere arbeidsdelingen mellom forvaltningsnivåene; stat, fylkeskommuner og kommuner.

På mange områder er det overlappende ansvarsforhold. Det må vi rydde opp i. Dobbel byråkrati gir ikke dobbel velferd.

275

Sterk statlig styring er ingen automatisk garanti for likeverdige tilbud.

Detaljstyringen må reduseres.

280 Det administrative apparatet i forvaltningen må forenkles.

Mer tjenesteproduksjon og mindre administrasjon.

285 Utvalget som har fått i oppgave å utrede ansvarsfordelingen mellom forvaltningsnivåene avgir innstilling til sommeren. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med konkrete forslag.

Den norske stat er en betydelig eier. God forvaltning av fellesskapets eiendom krever at staten også er en god eier.

290

Staten har en rolle både som eier og regulerende myndighet. Regjeringen vil gå gjennom organiseringen av det statlige eierskapet for å finne de ordninger som sikrer oss best resultater og ryddige ansvarsforhold.

295 Skal vi ligge teknologisk i front innen informasjons- og kommunikasjonsteknologien trenger Telenor ny kapital og nye impulser. Privat kapital og kompetanse bør også bidra.

Derfor vil Regjeringen foreslå at Telenor blir et børsnotert selskap.

300

Regjeringen vil også fremme forslag om den framtidige forvaltning av statens direkte eierandeler i oljesektoren og organiseringen av eierskapet i Statoil. Vi

inviterer til bredt samarbeid om samlende og langsiktige løsninger.

305

President,

I det internasjonale arbeidet må vi gripe nye muligheter for å skape en bedre og tryggere verden.

310

Vi møter økende globalisering, raske teknologiske gjennombrudd og store endringer i verdensøkonomien.

Vi møter fattigdom, miljøtrusler, flyktninger og sykdomsepidemier.

315

På ett tiår er fokus dreiet bort fra den kalde krigens terrorbalanse til det globale samfunns felles sikkerhetsbehov.

De globale utfordringene gjør det nødvendig å reformere og styrke FN.

320

Regjeringen vil arbeide for å sikre Norge en plass i FN's sikkerhetsråd for perioden 2001-2002. Vi vil vektlegge arbeidet for menneskerettigheter, demokrati og internasjonal mobilisering mot korrupsjon og kriminalitet.

Regjeringen vil fortsette Norges engasjement for fred og forsoning, blant annet i Midt-Østen.

325

Europas framtid er også Norges framtid.

Regjeringen vil føre en utenrikspolitikk som sterkere fremmer norske interesser i det nye Europa. Vi har også et ansvar for fred og samarbeid i vår verdensdel.

330

Det europeiske samarbeidet står foran store endringer. De nye demokratiene søker mot EU. Vi må være forberedt på at våre nordiske naboland innfører den felles europeiske mynt, Euro.

335

Dette er nye utfordringer for Norge.

Regjeringen tar utgangspunkt i resultatet av folkeavstemningen om medlemskap i EU i 1994 og vil bygge videre på det samarbeidsgrunnlag som er utviklet gjennom EØS-avtalen og andre ordninger.

340

Vi vil gi Stortinget en bred gjennomgang av utfordringer og muligheter i forholdet til Europa i en stortingsmelding om Europa-politikken.

345

Vi trenger et forpliktende og forutsigbart regelverk for verdenshandelen. Vi ønsker å bidra til å komme raskt i gang med en ny runde forhandlinger innen Verdens Handelsorganisasjon.

350 Regjeringen vil ha et forsvar tilpasset Norges sikkerhetsbehov.

Norge vil spille en aktiv rolle i Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa.

355 Vi vil ta vårt ansvar i den videre utvikling av NATO og det europeiske sikkerhetspolitiske samarbeidet.

Vi vil bygge videre på våre nære historiske bånd til USA.

360 De nordiske land står Norge nærmest.

Russland er en del av Europa og Norges nabo. Vi vil utvikle et godt og langsiktig naboforhold til Russland, særlig med sikte på forsvarlig miljø- og ressursforvaltning i Nord-områdene.

365

President,

Flertallet i Norge lever i velferd og trygghet. Det gjør ikke flertallet i verden.

370 I dag lever halvparten av jordas befolkning i fattigdom.

Det er en skam.

375 Verden kan bekjempe fattigdom. Virkemidlene finnes. Det kreves politisk vilje til å ta dem i bruk.

Regjeringen vil styrke det norske bidraget.

Vi ønsker en aktiv rolle for frivillige organisasjoner og næringslivet.

380

Regjeringen vil bruke våre bistandsmidler til målrettede tiltak mot fattigdom.

385 Sykdom fører til fattigdom - og fattigdom fører til mer sykdom. Vi må og kan bryte denne spiralen.

I år dør 3 millioner av verdens barn av sykdommer som norske barn vaksineres mot. Det er 6 barn hvert minutt.

390 Dette kan vi gjøre noe med.

Vi vil være med på å sikre vaksiner til alle barn.

395 Regjeringen vil fremme forslag om at Norge støtter og leder an i det globale vaksineinitiativet som ledes av Verdensbanken, UNICEF, Verdens Helseorganisasjon og private givere.

President,

400 Vi vil at barn og unge skal se framover og vite: Dette er vårt samfunn - et samfunn for alle - et samfunn som vi vil ta ansvar for.

405 Ikke alle kan si det i dag. Vi har et felles ansvar for å forebygge ensomhet, bekjempe mobbing og hjelpe mennesker - unge og eldre - som har psykiske problemer.

Vårt samfunn skal være preget av økt toleranse og respekt.

410 Vi skal ha respekt for andres mening, legning, kultur og tradisjon.

Vi skal ha toleranse for flertallets ønsker og mindretallets behov.

415 Vi skal ikke ha toleranse for kriminalitet, narkopushere og de som aktivt sprer fremmedfrykt.

Toleranse og respekt for mangfold sier noe viktig om vår kvalitet som samfunn og fellesskap.

Kulturpolitikken skal være inkluderende og fremme mangfold i Norge.

Kultur og idrett er en viktig del av vårt arbeid for å fremme kreativitet og skaperevne. Litteratur, teater, kino, bilder, musikk og dans - nye og gamle uttrykksformer: Kulturen skal utfordre og gjøre våre liv rikere.

425

President,

Regjeringen er folkets tjenere.

430

Vi går til vår oppgave med ydmykhet og optimisme.

Norge er mulighetenes samfunn.

435

Kilde

<http://odin.dep.no/odinarkiv/norsk/dep/smk/2000/taler/001001-090016/dok-bu.html>

440

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/regjeringens-tiltredelseserklaring-467>

445

450

455